

**Decyzje podjęte
na posiedzeniu Komisji Nadzoru Audytowego
w dniu 7 stycznia 2010 r.**

Porządek obrad posiedzenia obejmował m. in. następujące punkty:

Rozpatrzenie uchwał od nr 1489/34/2009 do nr 1492/34/2009 KRBR dot. wysokości opłaty z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych w 2010 r., wysokości opłaty rocznej z tytułu nadzoru w 2010 r., wzoru rocznego planu finansowego regionalnych oddziałów KIBR w 2010 r., przekształcenia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu użytkowego w odrębną własność

KNA w stosunku do uchwał KRBR nr 1489/34/2009, nr 1490/34/2009 oraz nr 1491/34/2009, nie stwierdziła podstaw do wniesienia środków zaskarżenia.

W stosunku do uchwały nr 1492/34/2009 KRBR z dnia 1 grudnia 2009 r. w sprawie przekształcenia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu użytkowego w odrębną własność, w wyniku analizy treści w/w uchwały Członkowie KNA stwierdzili, iż przepisy w/w uchwały zawierają znamiona pomyłki, dotyczy to wadliwego sformułowania podstawy prawnej w/w uchwały. Z uwagi na powyższe, Członkowie KNA przyjęli jednogłośnie uchwałę w sprawie zaskarżenia do WSA w Warszawie uchwały nr 1492/34/2009 KRBR po uprzednim wezwaniu KRBR do usunięcia naruszenia prawa, zgodnie z art. 52 § 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Rozpatrzenie uchwał od nr 1517/35/2009 do nr 1522/35/2009 KRBR dot. finansowania regionalnych oddziałów KIBR w 2010 r., stawek wynagrodzenia za udział w pracach organów i komisji, stawek wynagrodzenia KRD i jego zastępców, wynagrodzenia za prace na rzecz KIBR, wyrażenia zgody na opłacanie niższej stawki członkowskiej, stawek wynagrodzenia za udział w pracach Komisji NKZBR do spraw statutu KIBR

W stosunku do uchwały nr 1517/35/2009 KRBR z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie finansowania regionalnych oddziałów KIBR w 2010 r., w wyniku analizy treści w/w uchwały Członkowie KNA stwierdzili, iż w/w uchwała godzi w interes publiczny, rozumiany szeroko, jako dyrektywa postępowania nakazująca mieć na uwadze respektowanie wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, takich jak wykonywanie woli ustawodawcy. Uchwała nr 1517/35/2009 KRBR została podjęta, po utracie mocy obowiązującej zarówno uchwały nr 1 z dnia 29 czerwca 2003 r. V KZBR w sprawie statutu KIBR, jak i uchwały nr 270/21/2005 KRBR z dnia 8 marca 2005 r. w sprawie regulaminu działania KRBR, zawierających m. in. tryb podejmowania uchwał przez organy KIBR. W ocenie KNA, celem ustawodawcy, m. in. w kontekście brzmienia art. 118 ustawy¹, było nowe, niekiedy odmienne, ukształtowanie stosunków prawnych na gruncie nowej ustawy. Zatem w pierwszej kolejności powinny być podjęte działania zmierzające do uchwalenia statutu KIBR stanowiącego dokument o fundamentalnym znaczeniu dla działalności całego samorządu

¹Ilekrót jest mowa o ustawie, to rozumie się przez to: ustawę z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649).

biegłych rewidentów. Zgodnie bowiem z art. 29 ust. 1 ustawy Statut KIBR, zatwierdzany przez KNA, określa: tryb tworzenia, zakres działania, strukturę organizacyjną, w tym funkcjonowanie regionalnych oddziałów KIBR, tryb działania, sposób finansowania KIBR oraz sposób składania oświadczeń woli w imieniu KIBR, w zakresie nieuregulowanym w ustawie. Z uwagi na powyższe, Członkowie KNA przyjęli, z jednym głosem wstrzymującym, uchwałę w sprawie zaskarżenia do WSA w Warszawie uchwały nr 1517/35/2009 KRBR, po uprzednim wezwaniu KRBR do usunięcia naruszenia prawa, zgodnie z art. 52 § 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

W stosunku do uchwał KRBR nr 1518/35/2009, nr 1519/35/2009, nr 1520/35/2009, nr 1521/35/2009 oraz nr 1522/35/2009, w wyniku analizy ich treści Członkowie KNA stwierdzili, iż w/w uchwały są obarczone wadą w postaci naruszenia prawa, tj. art. 22 ust. 4 pkt 3 ustawy (uchwała podpisana nie przez Prezesa KRBR, a przez Zastępcę Prezesa KRBR). W ocenie KNA w/w uchwały godzą także w interes publiczny, rozumiany szeroko, jako dyrektywa postępowania nakazująca mieć na uwadze respektowanie wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, takich jak wykonywanie woli ustawodawcy. Z uwagi na powyższe, Członkowie KNA przyjęli, z jednym głosem wstrzymującym, uchwały w sprawie zaskarżenia do WSA w Warszawie uchwał nr 1518/35/2009, nr 1519/35/2009, nr 1520/35/2009, nr 1521/35/2009 oraz nr 1522/35/2009 KRBR, po uprzednim wezwaniu KRBR do usunięcia naruszenia prawa, zgodnie z art. 52 § 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Rozpatrzenie uchwał od nr 1523/35/2009 do nr 1524/35/2009 KRBR dot. uznania obowiązku obligatoryjnego doskonalenia zawodowego za spełniony przez biegłego rewidenta posiadającego dorobek w dziedzinie rachunkowości i rewizji finansowej

W stosunku do uchwał nr 1523/35/2009, nr 1524/35/2009 KRBR w wyniku analizy treści w/w uchwał Członkowie KNA stwierdzili, iż w/w uchwały obarczone są wadą w postaci naruszenia prawa polegającego na przekroczeniu delegacji ustawowej, zawartej w art. 21 ust. 2 pkt 15 ustawy (podjęcie tych uchwał nie było celowe do właściwego funkcjonowania KIBR). W/w uchwały godzą także w interes publiczny, rozumiany szeroko, jako dyrektywa postępowania nakazująca mieć na uwadze respektowanie wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, takich jak wykonywanie woli ustawodawcy. Z uwagi na powyższe, Członkowie KNA przyjęli, z jednym głosem wstrzymującym, uchwały w sprawie zaskarżenia do WSA w Warszawie uchwał nr 1523/35/2009, nr 1524/35/2009 KRBR, po uprzednim wezwaniu KRBR do usunięcia naruszenia prawa, zgodnie z art. 52 § 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Rozpatrzenie uchwał od nr 1427/34/2009 do nr 1488/34/2009 KRBR dot. zmian w rejestrze biegłych rewidentów i na liście podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych

KNA w stosunku do uchwał od nr 1427/34/2009 do nr 1488/34/2009 KRBR, nie stwierdziła podstaw do wniesienia środków zaskarżenia. Tryb podejmowania tych uchwał określony jest w art. 22 ust. 3 ustawy.

Rozpatrzenie uchwał od nr 1493/34/2009 do nr 1516/34/2009 KRBR dot. zmian w rejestrze biegłych rewidentów i na liście podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych

W stosunku do uchwały nr 1493/35/2009 KRBR z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie wpisu do rejestru biegłych rewidentów, w wyniku analizy treści w/w uchwały Członkowie KNA stwierdzili, iż w/w uchwała godzi w interes publiczny, rozumiany szeroko, jako dyrektywa postępowania nakazująca mieć na uwadze respektowanie wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, takich jak wykonywanie woli ustawodawcy. Uchwała nr 1493/35/2009 KRBR została podjęta, po utracie mocy obowiązującej zarówno uchwały nr 1 z dnia 29 czerwca 2003 r. V KZBR w sprawie statutu KIBR, jak i uchwały nr 270/21/2005 KRBR z dnia 8 marca 2005 r. w sprawie regulaminu działania KRBR, zawierających m. in. tryb podejmowania uchwał przez organy KIBR.

Zdaniem KNA ustawodawca w ustawie, w odniesieniu do uchwał podejmowanych przez organy KIBR, nie określił trybu ich podejmowania, nie przesądził m. in. jaki skład osobowy organu (ilościowo) jest niezbędny dla ważności podjętej uchwały. Ustawodawca jedynie w art. 22 ust. 3 ustawy wskazał, iż uchwały KRBR w przedmiocie skreślenia biegłego rewidenta z rejestru biegłych rewidentów oraz wpisu lub skreślenia z listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, zapadają bezwzględną większością głosów, w obecności co najmniej połowy składu KRBR. W przypadku pozostałych uchwał organów KIBR, sposób ich podejmowania, w tym liczbę członków organu kolegiального niezbędnych dla ważności podejmowanej przezeń uchwał ustawodawca na mocy art. 20 ust. 1 pkt 5 ustawy pozostawił KZBR do uregulowania w statucie, który ma doprecyzować m. in. tryb działania organów KIBR, w tym tryb podejmowania uchwał przez w/w organy. Statut KIBR ma określić w sposób jednoznaczny m. in. jaka liczba członków organu kolegiального jest niezbędna dla ważności podejmowanych przez ten organ uchwał (quorum), czy głosowanie ma być tajne, czy jawne, czy do przyjęcia uchwały wystarczy zwykła, czy też kwalifikowana większość głosów obecnych członków danego organu. W ocenie KNA, celem ustawodawcy, m. in. w kontekście brzmienia art. 118 ustawy, było nowe, niekiedy odmienne, ukształtowanie stosunków prawnych na gruncie nowej ustawy. Zatem w pierwszej kolejności powinny być podjęte działania zmierzające do uchwalenia statutu KIBR stanowiącego dokument o fundamentalnym znaczeniu dla działalności całego samorządu biegłych rewidentów, zatwierdzanego przez KNA, określającego m. in. tryb działania organów KIBR, w tym tryb podejmowania uchwał przez te organy.

Z uwagi na powyższe, Członkowie KNA przyjęli, z jednym głosem wstrzymującym, uchwały w sprawie zaskarżenia do WSA w Warszawie uchwał nr 1493/35/2009, nr 1494/35/2009, nr 1495/35/2009, nr 1496/35/2009 KRBR, po uprzednim wezwaniu KRBR do usunięcia naruszenia prawa, zgodnie z art. 52 § 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

W stosunku do pozostałych uchwał KRBR, KNA nie stwierdziła podstaw do wniesienia środków zaskarżenia. Uchwały zostały podjęte w trybie art. 22 ust. 3 ustawy.

Na tle rozpatrywania w/w uchwał KRBR, KNA rozważała problem skuteczności podejmowania uchwał przez organy KIBR, w szczególności przez KRBR, w świetle utraty mocy obowiązującej m. in. uchwały nr 1 z dnia 29 czerwca 2003 r. V KZBR w sprawie statutu KIBR i nie uchwalenia nowego statutu KIBR. KNA kierując się wykładnią celowościową ustawy uznała, iż w zaistniałej sytuacji sposobem głosowania nad uchwałami organów KIBR (podejmowanymi po dniu 6 grudnia 2009 r., dla których podjęcia ustawa nie przewiduje żadnego trybu), który uniemożliwiałby podniesienie ewentualnych zarzutów w stosunku do podejmowanych przez te organy uchwał, byłoby podejmowanie ich przez wszystkich członków danego organu, bezwzględną większością głosów, rekomendując takie rozwiązanie KRBR. W odniesieniu do zakresu przedmiotowego uchwał podejmowanych przez KRBR, w ocenie KNA, KRBR jest uprawniona do podejmowania jedynie uchwał enumeratywnie wskazanych w ustawie, a art. 21 ust. 2 pkt 15 ustawy, stanowiący także podstawę prawną wielu z uchwał rozpatrywanych na posiedzeniu w dniu 7 stycznia 2010 r., nie może stanowić podstawy do podejmowania uchwał „systemowych”, w szczególności w sprawach zastrzeżonych do kompetencji innych organów KIBR. W tym miejscu KNA, jako organ nadzoru podziela w całości pogląd wyrażony w uzasadnieniu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 listopada 1986 r., iż upoważnienie ustawowe podlega zawsze ścisłej, literalnej wykładni; domniemanie objęcia upoważnieniem materii w nim niewymienionych w drodze np. wykładni celowościowej nie może zasadniczo wchodzić w rachubę (orzecz. TK z 05.11.1986r., U 5/86, OTK 1986/1/1).

Notatka Biura KNA z posiedzeń KSD z dnia 16 i 17 grudnia 2009 r.

Na posiedzeniu KSD w dniu 16 grudnia 2009 r. była rozpatrywana sprawa o numerze KSD-139/2006, która dotyczyła złożenia w KIBR przez biegłego rewidenta sprzecznych, co do treści oświadczeń o zatrudnieniu i źródłach utrzymania.

Na posiedzeniu KSD w dniu 17 grudnia 2009 r. była rozpatrywana sprawa o numerze KSD-386/2009 biegłego rewidenta, który naruszył przepisy przy opracowaniu opinii i raportu dotyczących sytuacji finansowej i majątkowej oraz ponoszenia strat przez badany podmiot. Pracownicy Biura KNA upoważnieni do udziału w posiedzeniach stwierdzili, iż procedury KRD i KSD stosowane były prawidłowo. KNA przyjęła tę informację do wiadomości.

Rozpatrzenie czterech pism podmiotów dot. obowiązku wynikającego z art. 66 ust. 7 ustawy o rachunkowości²

Przewodnicząca KNA została upoważniona przez Członków KNA do wystosowania pism do podmiotów z prośbą o podanie przyczyn niedopełnienia obowiązku wynikającego z art. 66 ust. 7 ustawy o rachunkowości i o podanie przyczyn rozwiązania umów o badanie sprawozdań finansowych.

²Ilekoć jest mowa o ustawie o rachunkowości, to rozumie się przez to: *ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości* (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.)

Jednocześnie ustalono, iż zasadne będzie opracowanie informacji i formularza dostępnego na stronie internetowej KNA celem usystematyzowania i doprecyzowania informacji w sprawie obowiązku powiadamiania KNA wynikającego z art. 66 ust. 7 ustawy o rachunkowości.

Rozstrzygnięcia wymaga także tryb postępowania w przypadku stwierdzenia niewykonania w/w obowiązku wynikającego z ustawy o rachunkowości oraz ustalenie, który organ jest właściwy do złożenia zawiadomienia w tej sprawie - KNA czy DR MF.

Decyzja w sprawie przystąpienia KNA do International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR)

Ustalono, iż należy podjąć robocze kontakty z IFIAR zmierzające do złożenia przez Polskę wniosku o członkostwo w IFIAR.

Postanowienie MF w sprawie przekazania pisma organizacji pożytku publicznego

Przewodnicząca KNA została upoważniona przez Członków KNA do wystosowania pisma, w którym zwróci się do KRD z zapytaniem, czy zostało wszczęte dochodzenie dyscyplinarne na wniosek jednej z organizacji pożytku publicznego w sprawie osoby fizycznej.

Ponadto KNA skorzysta z uprawnień ustawowych i upoważni pracownika Biura KNA do uczestniczenia w rozprawach, na których KSD będzie rozpoznawał sprawy obwinionych biegłych rewidentów.

Rozpatrzenie pisma osoby fizycznej z dnia 22 grudnia 2009 r., dot. wadliwie opracowanych opinii przez biegłych sądowych

Przewodnicząca KNA została upoważniona przez Członków KNA do przekazania w/w pisma do właściwego organu.

Wykaz skrótów:

KNA – Komisja Nadzoru Audytowego;

WSA – Wojewódzki Sąd Administracyjny;

KIBR – Krajowa Izba Biegłych Rewidentów;

KSD – Krajowy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Biegłych Rewidentów;

KRD – Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny Krajowej Izby Biegłych Rewidentów;

KRBR – Krajowa Rada Biegłych Rewidentów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów;

KZBR – Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów;

NKZBR – Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów;

MF – Minister Finansów;

DR MF – Departament Rachunkowości Ministerstwa Finansów.